

Dmytro Levchynskiy, Doctor of Economic Sciences, Professor
Prydniprovskya State Academy of Civil Engineering and Architecture
Dnipro, Ukraine

Iryna Kashyrnikova, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor
Prydniprovskya State Academy of Civil Engineering and Architecture
Dnipro, Ukraine

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-356-9-9>

SOCIAL ENTREPRENEURSHIP AS A WAY TO SOCIAL CHANGES

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ШЛЯХ ДО СУСПІЛЬНИХ ЗМІН

Відносно нещодавно у підприємництві виник підхід, який не просто генерує прибутки, інновації та нові робочі місця, а й вирішує суспільні проблеми. Підтримка та створення саме соціальних підприємств – те, що громадяни та підприємці можуть робити на економічному фронті для розвитку економічного потенціалу. І це надзвичайно важливо в умовах оборонної війни.

Соціальне підприємництво, на відміну від традиційного бізнесу, несе на собі подвійне навантаження та подвійні ризики: соціальні та економічні.

Соціальне підприємництво – це підприємництво створене з метою вирішення певної суспільної проблеми чи проблем шляхом підприємницької діяльності. Тобто основною відмінністю соціального підприємництва від звичайного підприємництва є мотив створення: в соціальному підприємстві ним є вирішення соціальної проблеми та позитивні суспільні зміна, а у класичного підприємства – отримання прибутку [1].

Будь-який бізнес має багато складових своєї діяльності, за якими можна визначити його соціальний напрямок. Тож, соціальне підприємництво має певні риси:

- вирішує соціальну проблему;
- несе значущі для громади цінності;
- є самоокупним підприємством;
- має конкретну соціальну мету;
- є інноваційним у вирішенні соціальної проблеми;
- залучає громади до своєї роботи;
- зберігає підприємницький підхід у роботі;
- має позитивний соціальний вплив.

Професор, експерт з соціального підприємництва Мохаммад Юнус говорить, що соціальне підприємництво – це бізнес із соціальною метою, створений для покращення життя інших людей. Мету такого бізнесу не зведено до отримання фінансової вигоди засновником, вона полягає у створенні соціальної цінності для громади чи суспільства загалом і подолання суспільно значущої проблеми [2].

Наочно процес переходу від звичайного бізнесу до соціального можна побачити на рисунку 1.

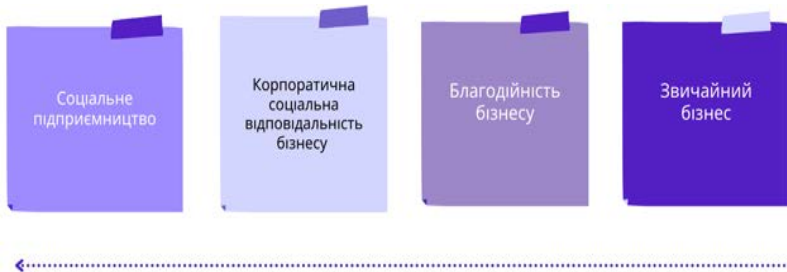

Рис. 1. Шлях від звичайного бізнесу до соціального

Соціально-відповідальний бізнес завжди вибудовує свою соціальну корисність навколо свого продукту, виробництва або навколо свого покупця для збільшення лояльності й продажів (рис. 2). Часто соціальність є частиною стратегічного піару та маркетингу брендів, способом економії у виробництві, рідше – непохитною позицією власника і цінністю компанії.

Соціальне підприємництво можна описати формулою:

заплановані соціальні зміни + бізнес = соціальне підприємництво.

Соціальне підприємництво набуває все більшої популярності в Україні. Зазвичай, інтерес до теми з'являється у працівників громадського сектору, соціально вразливих груп населення, які прагнуть покращити суспільство, у людей, які просто хочуть змін, та представників звичайного бізнесу.

У різних українських містах є багато прикладів соціального бізнесу. Це – успішні діючі соціальні підприємства, які розвивають суспільство та реалізують різнопланові проекти. Так, наприклад:

Львівська свічкова мануфактура. Тепле та затишне підприємство, засноване у 2013 році у Львові, створене відродити дух ремісництва та допомогти жінкам, які потрапили у кризову ситуацію. У співпраці із громадською організацією «Народна допомога», Львівська свічкова мануфактура підтримує жінок з кризового центру, дає їм місце для

праці у майстерні, а також надає фінансову підтримку для поточних витрат Жіночого центру.

Акселератор соціального підприємництва від Української соціальної академії – це програма інтенсивного розвитку соціального бізнесу для стартапів та чинних підприємств. Її мета – допомогти учасникам удосконалити свої продукти та послуги, прокачати підприємницькі компетенції, масштабуватись та залучити інвестиції. А також навчитися стабільно заробляти, вирішуючи при цьому соціальну проблему.

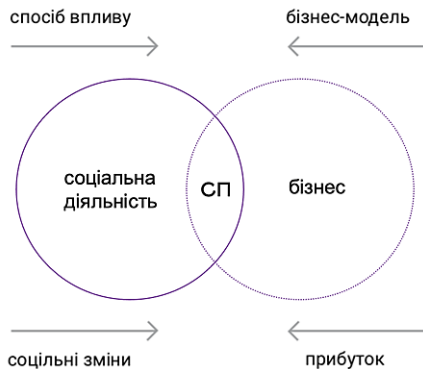

Рис. 2. Соціальне підприємництво

Після початку війни відомий *ресторатор Євген Клопотенко* відкрив у Львові *заклад «Інші»*. Він не назвав це соціальним бізнесом, проте ресторан має відповідну модель – забезпечує безкоштовним харчуванням тих, хто не може заплатити. Ця соціальна цінність створюється за рахунок тих, хто платити готовий, а також пожертв та благодійних внесків. Крім того, ресторан створив робочі місця для внутрішньо переміщених осіб, що теж є різновидом критеріїв соціального підприємництва.

Тисячі підприємств зазначають, що перераховують відсоток від доходу (або прибутку) на підтримку армії, гуманітарних проектів або інших соціальних ініціатив. По суті, вони займаються соціальним підприємництвом, поєднуючи бізнес та допомогу суспільству. Хотілося б, щоб ця тенденція не зникла, а стала нормою і після війни.

Список використаних джерел:

1. Що таке соціальне підприємництво? URL: <https://bomedia.com.ua/socpidp/>
2. Соціальне підприємництво: типи та способи заробітку. URL: <https://apostrophe.ua/ua/article/business/2021-06-15/sotsialnoe-predpriyatie-otlichaetsya-ot-obychnogo-otvetom-na-vopros-hto-delat-s-dohodami/40200>